

ר"ב אקו
ע"ע

סוכה ח"ב

8

א"ד ירמיה משום רשב"י
כל המצות כולן אין אדם יוצא בהן אלא
דרך גדילתן שנאמר עצי עששים עומדים

ולתורה. המצוה שמסרו לנו חכמים בהקדמות ויקרות שבמורה
הם גדר והזקק לתורה שבכתב. שכל ירידה לנו מבינים כמה
מזה ה"ך יעשו חוקים. כמו נכחה נכחה נכחות טעם חכמים
והחד מלה שממנו לנו לומדים להכשיר סוכה בנ' דפניה ונזן
מועדי ה' אשר תקראו אתם שבכתב
סוכה בנ' מקומות. ללמד אתם הפילו
סוגים אתם הפילו מזידים אתם הפילו
מוטעים

ספ"ק
א"ת

9

כי יפלא ממך דבר למשפט בידים ולדם בידים לדין ובין
נגע לנגע דברי ריבת בשעריך וקמת ועלית אל המקום
אשר יבחר יהוה אלהיך בו: ובאת אל הכהנים הלויים ואל
השפט אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לך את דבר
המשפט: ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום
ההוא אשר יבחר יהוה ושמרת לעשות ככל אשר יודוך:

א"ת
א"ת

10

(ח) כי יפלא. בתפלה שבנ"ד הכחוז מדבר: מוך.
זה יועץ וכן הוא אומר מוך ילא וגו' יעץ בליעל: דבר. זו הלכה: למספט. זה הדין: בין דם
לדם. זה דם חיה וזה דם ליה: בין דין לדין. דני ממונח ונפסוח ומכות: ובין נגע לנגע.
זו נגעי בגדים נגעי אדם ובחיים: דברי. אלו חרמים והקדשות וערוכין: ריבח. זו השקלח
סוטה ועריפת עגלה וטהרת מורע: בשעריך. זו לקט שכחה ופיאה: וקמת. בנ"ד: ועלית.
מלמד שבחמ"ק גבוה מא"י וא"י גבוה מכל הארעות: אל המקום. מלמד שהמקום גורם: אשר
בחר ה' אלהיך בו. פרט לב"ד שבינה. והטעם שריך מופלא שבנ"ד לפי שמופלא נקרא חטולוח
המכמה ואין חולקי בחטולוח המכמה: יועץ. זה עיבור שנים ואם מחולקים בעיבור חייב ג"כ
לעלות אל המקום וכו'. דבר. הוא הלכה למשה מסיני והוא חורה שבנ"פ. משפט. הוא י"ג
מדות שהחורה מרשת כסן וסן ד' חלקי החורה כנגד פרד"ס. בין דם לדם. שהחורה נחלק
ולששה חלקים. טבור וטמא. אסור ומותר. חייב חכאי. בין דם לדם. הוא אסור ומותר כדי לטהר
אשה לבעלה. בין דין לדין. הוא חייב חכאי. בין נגע לנגע. הוא טמא וטהור

א"ת
א"ת

11

יד המוכר בשר לחבירו ונמצא בשר בבר. פירות ונמצאו פבלים. יין ונמצא יין נכך. סה שאכל

2 ואין המוכר
ומחיק לו כלום. בשיך ביידי ס"י קייט פסק דאפי' המותר משוייו חיל לסחור
ע"ש ולחורה אינו מוצן כיון דהמקח בטל. הוי מחיק או כחולל שלל במקח
ולמה ילעך לשלם יוהר' משוייו ואפשר דאף דבאיסורי חורה אפי' אוכלן
בשנג לכך כפרה וחבונה לכגין על היסורין מיי' באיסור דכצק חיל שום
כפרה וכו' לא עבר דמי חדע דהא אמרינן בעירובין ד' מין בדרכנן עבדינן
עובדא והדר מוחצין חיונהא ואלו היי' כענש על השוגג היחך הוי מרתן לו
לעבור ולקבל עינש רלל ודאי דאינו עונש כלל על השוגג באיסור דכצק והכי
הוא להחובל באלו חכל כפרה והרי כהנה כמו מן הכפרה ונשיה לדיך לשלם
כל דמי הכלתו כמו צוה כהנה וזה חקר ונשע דכלל הוא לדיך לשלם כפי
אומה שכהנה מה שאין כן באיסור דאורייתא שמקבל עונש על השוגג ומסרונו
גדול מהכאחו:

א"ת
א"ת
א"ת

12

הו"ו י"ט של * ר"ה שחל להיות (ג) בשבת (ה) ד אין תוקעין בשופר : הגה ואסור לטענו אס לא לה לנודד (ד) גטו ומקומו : (אור זרוע ובבאבא אשירי ס"פ כמה מרליקין) :

14 תוקעין

15 סע 30

- (ה) אין תוקעין בשופר משום שמה
- 2 יקלנו כידו לידך חלל כפי ללמוד ויפגורו ד"ה כרס"ר וסקסס המורח ב"ט
- 3 נמי נגזר שמה יתקן כלי שיר והאריך בזה ולבסוף לא ח"י כלום ונפד"ג דקול האסור לא יתן לשיר חלל לתקופי של מלוכה ס"כ לא גזרוקן ועוד כ"ל לתוך
- 4 דה"ן להס לנזור ולפקוד נגמרי ד"ת שנותם לתקופ ביום זה בשלמה בשבת לא מתפקד לנגמרי כיון שכלל שבת תוקפין ב"ט ונראה שזכו בכלל מה
- 5 שעשו סייג לתור' ולא לפקוד של ד"ת דזכו לפקוד של ד"ת לפקוד נגמרי ומכ"ט יתח עוד מ"ס ב"י בשם כר"ן מ"ס מינה דרמיה שבת ולא גזר' שמה
- 6 יפגור סתיוק ד"ה כרס"ר ומ"י לחלק בין זה לזה כדוחק ולפי מ"ס יתח דהמור' רבתי בפי' וזכור השני חסי' בשבת לא רלו לפקוד ד"ת כפי' משום גזיר' וכזולא בזה כתבתי ב"ר ס"י ק"ן :

17 חכמת שלמה סע

16 ח"ט

ע"פ גמ' טעם בדרב מתנה כו'. ל"כ ויש לי לישנו דלא טעם וזכר טעם סיה ומשום כפי טעם בלא כד"ג ישראל נפסלות חבב בלא יאמרו דגין חסילו בזמן סיה חלל טעם לפי טעם ולעך טעם לחמו כדור סיה ודוק ואיני כחולק על התלמוד שבו אין זו נפסול (א) לחיובא ולא נפסולא וא"ן זה חלל למשימה וה"ל :

א' אמתא בת שלי בת כהן שוינתה הוא אקפא רב חמא בר טוביה חבילי ומרות ושיפה אמר רב יוסף טעה בתרתי טעה בדרב מתנה וטעה בדתניא 'ובאת א"י הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה ב'ימים ההם' בזמן שיש כהן יש משפט בזמן שאין כהן אין משפט :

1 ה. ובשרית משפט כהן מתגראי קוק ט"ס קמ"ג בירר דבכל מה שניתן רשות לביד לעשות לפי טעה שלא ע"ס ד"ת צריכים חס שלא להנהיג בדבר זה שום תואר וצורה של משפט האסור בתורה שלא יביא הדבר לידי טעות שהם מוסיפים על התורה או משנים אותה חלילה אלא יעשו היכר שאין עושים דבר זה רק מצד צורך טעה כו'. ועפ"ן נבין ענינו של רב חמא בר טוביה שלכאורה העובדא הזאת מרפסא איגרא איך יטעה אמורא בדבר זה. וכי לא ידע סבבר פסקו דיני נפשות בישראל כאו כגלו מנהדרין עוד ארבעים שנה בפני הבית. ואיך לא ידע המצות שריפה אינה בחבילי ומרות שהיא סתם משנה. ועוד הרי אין דנים ד"ג בלא מנהדרין של כ"ג והרי לא נזכר כלל שזו אותה יחד עם מנהדריה שלימה. וכפי הנראה רב חמא ב"ט היה בבבל בכל רב בבבל ואיך דן הם ד"ג והרי אפי' קנסא לא מבנינן בבבל. אלא שובדא הכי היה ר"ה ב"ט כהורה עשה לדון את המרשעת לצורך טעה למצוד פילתא ובכה"ג גם בזה"ו אפשר לדון אפי' ד"ג. והאמוראים חביריו לא חלקו עליו בעצם העובדא שהרג ח"ו שלא כד"ן וספך דם נקי. אלא שכזה חלקו עליו. הוא סבר שבדין של הודאת טעה יותר טוב להתקרב כמה שאפשר לד"ן מורה ע"כ כיון שהיתה בת כהן דן אותה כשריפה וכדי שיהיה ע"כ ניכר שאינו דין תורה ממש ע"כ לא עשה כמצות השריפה ע"י מחילה של אבר בני א"א המנשה חבילי וקדוה וקדוה. והם השיגו עליו בכך ואמרו טענה בזה שהיה לו להחזיק את הדבר לגמרי מצורת דין תורה ולצורך טעה הר"ל להרוג אותה וישעה במיתה אחרת לגמרי כדי שיהא ניכר לכל העושה רק הוראת טעה. אבל כשעשה מעשה שריפה הנראה כד"ן תורה כבר נותן מקום לצדוקים לרדות שזהו מצות שריפה. ע"כ אמרו טענה בדרב מתנה ולא טענה בדבר משנה מסוימת שז"ק מחילה של אבר ורב מתנה מפרש מגו"ס אי"כ אסור לביד לכנות בזה כד"ן תורה מפני הטעות שלא יסברו שמותר לביד חלילה לכנות אותה דבר בתורה ואי"כ לא הר"ל לשרפה ע"י חבילי ומרות. ועוד טעה במה שקירב הדבר לצורה של משפט במה שדייק לחלק בדינה כצד שהיתה בת כהן וזאמת לא הר"ל מה לעשות כשפט רק קנסא. ע"כ דייקי טענה בהא בזמן שיש כהן יש משפט ובזמן שאין כהן אין משפט וצריך שיהיה היכר לדבר שהוא רק קנס לצורך הטעה וראוי להחזיק צורת הקנס מצורת המשפט ככל האפשר. וע"י הרת יזה רענן ח"כ ר"ס כ"ו.

18

חכמת שלמה סע

יהודיע

שבת פרק ט'

בן

סעודות ונאמר בו ג"פ היום וכניסוהו הוא בשלש שהם קדוש ונר ושלחן :

שם מלמד שבפס עליוסם החר כניניה י"ל למה עשאו כניניה שחפרו ונעשה בו בית קיבול כמו גיניח ודי

לגניחו כמו שהיה מרחיבים וחס כדו שלא יברחו ויטו מהחיתו מי זה יברח מיד ה' שאם ילאו מתחיתו

גם החר ילך ע"ג רחביהם ועוד יש כאן קושיא ידועה הלא הם קבלו ברעון לב אה התורה שהקדמו נעשה

לנכמט ועוד י"ל לומרם שם ההא קבורהכס והול"ל כאן דהא טומדים החת החר ונ"ל בס"ד כי הם קבלו חורה

שבכחז כפי מה שיגידו המקראות כמו הקראון דלולו חבר פשט המקרא ולא היו רוצין לקבל חורה שבטיים

אשר בכל חיבה וחיבה של המקרא חונה בה חני חניס של הלבנה ולכך אמרו נעשה ונשמע ר"ל נעשה כפי

אשר נשמע מן פשט המקראות והוא יחברך כפה אותם על חורה שבטיים ולכן עשה חת החר לניניהם חפור בחוכו

כמו גיניח לרמוז להם שכל חיבה וחיבה של המקרא היא כמו גיניח שיש לה בית קיבול ומכילים לחובה יין אשר

הכיל חלק אלפים עיפות יין בקרבה ושי"מ כן חתם חייבים לקבל חת חורה שבכחז וידוע כי המאמין בדרשות

של חורה שבטיים ורמזים אשר בזה הוא מבין דבר מחוך דבר ומנולא הלכה מחוך הלכה הנה זה הוא בן עוה"ב

שהוא סוד בינה יען כי משמעות בינה הוא כך שיבינו דבר מחוך דבר משח"כ מי שאינו מודה בקך ה"ז אין

לו חלק לעוה"ב ומפורש בדברי רבינו האר"י ז"ל עמ"ש אין לו חלק לעוה"ב היינו שיאשר במלכות שהיא סוד

הט"ס וז"ש כפה החר כניניה שיש לה בית קיבול לרמוז על חורה שבטיים שעושה לכל חיבה בית קיבול

שהכיל בקרבה כמה אלפים הלכות שבזאת הורה עיקר קצנת החורה ואמר להם חס חתם מקבלים

החורה הידועה היא חורה שבטיים שעליה נאמר רחבה מני ים מוטב ואם לאו שם במלכות הנקראת

שם שטי"ט עש"ה בסוד ויעש וזו שם היתה קבורהכס כלומר מקום שלכם שלא חזבו לעוה"ב שה"ם בינה אלא

השאריו במלכות שנקראת שם :

שם קיימו מה שקבלו כבר פירוש אחר לליבת המן וגדולה מדרכי חזרו וקיימו קבלת החורה מחדש

דל"ס עשו זה הקבלה קודם לליבת המן אחר שערע להם הגזירה נמלא גם בקבלה זו חלוסיין הם שטשו כן לטבל הגזירה:

שם מ"ד משמים השמעת דין וכו' ונ"ל בס"ד דין קאי על חורה שבטיים שיש בה ד' חלקים שהם

פרד"ס וכלל חלק יש בו שמונה דרנין שהם כשר ופסול חסור ומותר חייב וחכאי עמא ופארורי הרי מספר לב

והאדרת אריך ליתוק וכל המז' נלמוד וללמד הרי נעשה ס"ד כמנין דין ובתחלה אמרו ישראל כל אשר דבר ה'

נעשה ולא אמרו נשמע דקאי על חורה שבטיים שהיא חלוי בשמיטה דל"א ראשי ללמדה בכחז ולכן ארץ יראה כי

היא כנגד חורה שבטיים שנקראת דין כלאמר ושיקר קיומה הוא עליה וחס"כ כשאמרו ישראל נעשה ונשמע

שקפה או יובן חלק המעשה נקרא דין ורמזו באותיות דין דשם חדני וחנק הלימוד נקרא חלק לשון חלפך חכמה ורמזו

באותיות דין שכלתי א' הוא דין קשה כעוד מסוד נער ונערה שה"ם ש"ך וש"ה ולכן בתחלה כשאמרו כל אשר

דבר ה' נעשה שהוא חלק המעשה ולא אמרו נשמע שהוא חלק התלמוד הרמזו בחלק יראה כי באותיות דין לבדם א"א

לחקייים חבל חס"כ כשאמרו נעשה ונשמע שקבלו התלמוד והמעשה שבו נעשה שם חדני שלם או שקמה :

שם בלו ששים רבוא משי"ם י"ל למה בהנחת הכתרים הספיק מלאך אחד לשני כתרים ובגמילותו אולרך

לכל

לפי שארץ לעלות לקבל הלוחות ומנ"ל דהסכים על פרישותו לגמרי ונ"ל בס"ד מאחר דמנ"ל שהולך להחיר לישראל בפירות כמ"ש טובו לכם והוא לא נכנס בהיחר זה כי ח"ל עמוד עמדי חס היה דבר זה לפי שעה הו' לרך שיהיר לו ג"כ בפירות חס"י :

שם וא"ל פה אל פה הדבר בו י"ל מהיכא משמע דהסכים בפרישותו ונ"ל בס"ד כי הם כל מעשהם בערעור שלהם הוא ממי"ש הלא גם צנו דבר שאיננו לא

פרשנו ועודו נביאים ונדבור זה סהר טענהם כי ח"ל פה אל פה הדבר דשכינה מדברת מחוך גרונו ומנ"ל הם אין

להם דמיון אליו בבואה דאין להם ענין זה וכיון דסהר טענהם משמע דהסכים עמו :

שם יישר כוהן שבצרת נראה דריש נמי אשר עם הכולל שבר שח"ל אשר לשון אשר על השצר טעמה

וידוע שמרע"ה הוא בסוד החסדים וגרלה עתה נעשה דין לשבר הלוחות אך באמת זה הסוד שבוס הליל התישראל וידוע

דלאור ישר הוא חסד ואו"ה דין ולז"ה יישר כוהן שהיה עורך בחסד אור ישר אעפ"י שבצרת חת הלוחות ונ"ל יישר כהן

שבצרת ס"ה כח"ר טע"ז וזה לכתרים של ישראל שלקחם :

שם רבי אומר בההלה פירש טעמה וכו' ונ"ל בס"ד עממא דרבי מאחר דהחורה קיימו של עולם כמ"ש

חס לא צריתי יומם ויליה וכו' לכך נהג עמיהם כצריתי של עולם דברייה השוכה והדר נהורא והחבך הוא סמרה

דיניה והאור סמרה דרמזו לכך הלה פירש נעשה מלך הדין וחס"כ שכרה מלך הרמזים חבל הח"ד ס"ל נהג עמיהם

כאד"ה"ר שתחלה דלה יום שהוא חסד ואור ואח"כ דלה לילה שהוא גבורה והשך אי נמו ונ"ל בס"ד טעמיה דרבי

ט"ד מ"ש מהרש"ה דבאותיות מנ"ה יש אותיות הו"ה כי מ"ל בא"ת ב"ש הוא י"ה וידוע מ"ש בזה"ק דהלואין הם

גבורות מופרשים באותיות י"ה והטעין שה"ם חסדים מופרשים באותיות ו"ה למלא בשם המנ"ה טעמה נרמזו

הגבורות שהם הלאין קודם החסדים שהם הטעין כי אלו בנין ואלו כו"ה ולכן ס"ל החלה הגיד טעם שבובר על

המנ"ה של חורה שהוא בא מלך הגבורה ואח"כ הגיד שבר המנ"ה שהוא מלך החסד אך הח"ד ס"ל החלה

מחן שכרה ואח"כ טעמה כפי סדר המדות למעלה שמדה החסד היא קודם מדה הגבורה זה ימין וזה שמאל

אי נמו ונ"ל בס"ד מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי דרבי קאי על חכמים בדעתם כובל וא"ל קאי על חכמים

באין דעתם כובל לכך הגיד להם השכר קודם או נמו רבי קאי על מנ"ה שצין חסד לחבירו שאין חסד

הדר עליהם כ"כ וקליט ציינו לכך הפחדים החלה בעונשין שידעו חומר העון והא"ל איירי בדברים שבין

חכם למקום החמורים הם ציינו חסדם ולזה הגיד השכר החלה שבו והפעלו יותר בקיומם :

דף פ"ח אוריין הליהאי ונ"ל בס"ד בהנהגה לנו מן הצריחה שהיא משולשת בשלש עולמות

צ"ט גם נהנה מומין דכתיב מיימוי חש דח לנו ונקודה החסד הוא סגול שהוא משלש נקודות ולכן נקראת

חורה חסד דכתיב והורה חסד על לבנה ויש בה מנ"ה חוקים ומשפטים שהם ג' מינים ועם הליהאי שילאו מן

שלשה חבות שהם סוד ג' קוין וגם משולשים בשלשה שמות שהם יבראל יקרב ישורון ומבורכים בשלשה פסוקים

יברכך יאר ישא שמההיליין בשלשה יוד"יין כנגד ג' שמוהם הנו' ויש להם נר"ן וקרוים חסד שהוא ג"פ

יה ואמר ביד הליהאי הוא מרע"ה דמלבד שהיה שלישי בלוקה היה ג"כ גלגול שלישי שהם הבל כה משה וזכה

לנשמה דלזיונה שהיה שלישי לנפש ודוה וגם הייו משולבים שהם ג"פ מ"אם שמו משולש באותיות וגם במספר שהוא ג"פ

הז"ק כידוע ובוים הליהאי הוא שבת קודש המשולש בשלש

מנ"ל